



Szentiváni Újság

SANKTIWANER ZEITUNG



A régmúlt nyomában 10.

Hogyan jött létre a hárs-erdei leleteket bemutató kiállítás és a bányász emlékszoba

A szabadság a legnagyobb kincs 8.

Október 22-én adták át a Pilisszentivánért emlékérmeket

Mindenért hálát adjatok! 12.

Pánczél Tivadarné Ági nénivel, Pilisszentiván legidősebb lakójával beszélgettünk

Decemberi programajánló 18.

Gazdag lesz programokban az adventi és karácsonyi időszak, ajánlók az újság hasábjain

Nemzetiségi napok az óvodában

Német nemzetiségi napokat szerveztünk nagycsoportosaink számára október 18–22. között, hogy megismertessük az óvodás gyerekekkel a sváb kultúrát, a régi hagyományokat.

Hétfőn képeket, fotókat nézegettünk, hogy miként festett Pilisszentiván az 1900-as évek elején. A gyerekek megismerkedhettek a régi idők használati tárgyaival, a korhű ruházattal, a népzenevel. Kedden ellátogattunk a Tájházba, ahol bepillantást nyerhettünk a sváb emberek mindennapjaiba. Gátas Ernő vezetésével megnéztük a tisztaszoba, a konyha és a lakószoba berendezési tárgyait. A szerdai napon a gyermekekkel közösen hagyományos sváb ételeket készítettünk. Reggelre zsíros kenyeret fogyasztottunk lilahagymával, paprikával, ebédre húsleves főtt sváb gombóccal, illetve sváb kiflit, máglyarakást sütöttünk.

Csütörtökön a „Lehrpfad” nemzetiségi tanösvény állomásait látogattuk meg. Megkerestük a legrégebbi sírkövet, megnéztük a bányászházat, beültünk a „kismukiba”, ami szintén a bányászat szimbóluma. Ezt követően a Fő téren megismerkedtünk a rózsalányok, rózsamenyasszonyok történetével. A hét zárásaként pénteken Milbich Edit német nemzetiségi táncpedagógus irányításával táncházat tartottunk. A sok-sok program mellett népi játékszereket is készítettünk: fonalbabát, valamint gombos, fonalas pörgettyűt. Az aulában fotósarkot rendeztünk be, ezzel is élményszerűbbé téve a hagyományápolást. A képen Mirk Jakab, Marlok Mária és gyermekei láthatók. A régi fotót köszönjük Ziegler Ágotának.

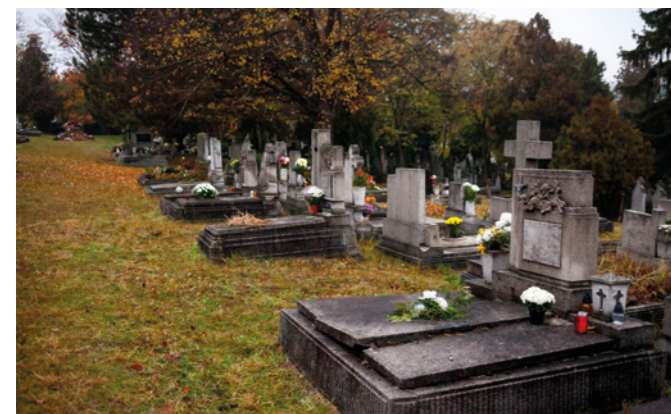
Reméljük, hogy ez a hét különleges élményt jelentett a gyermekek számára.

Rákos Szilvia óvodapedagógus



Mise halottainkért

Rendhagyó módon idén nem mindenszentek ünnepén, hanem halottak napján vehettek részt a hívek a temetőben tartott szertartáson, melyet Szemere János plébános celebrált. A misét a PilisTV stábja rögzítette, a teljes felvétel elérhető a YouTube-on.



Év végi és újévi miserend Szentivánon

- Advent vasárnapjainak előestéin (nov. 27., dec. 4., 11. és 18.) 16.30: gyertyagyújtás a Fő téren, majd német nyelvű szentmise a templomban
- Advent vasárnapjain (nov. 28., december 5., 12. és 19.) 9.00: szentmise a templomban
- Advent hétköznapjain (hétfőtől péntekig) 7.00: rorate (hajnali) szentmisék a templomban. Keddenként agapé (szeretetlakoma) a szentmise után a plébánián.
- Dec. 5., vasárnap 9.00: gitáros gyerekmise
- Dec. 19., vasárnap 9.00: gitáros szentmise
- Dec. 12., vasárnap 10.00: gitáros énekkar adventi koncertje a templomban
- Dec. 15–17. (szerda, csütörtök, péntek) 17.00: adventi triduum (háromnapos beszédsorozat a szentmisében), a meghívott Tóth András atya. Ezekon a napokon reggel 7-kor nincs szentmise.
- Dec. 24., péntek 15.00: gyerekek pásztorjátéka a templomban, 16.15: a családok pásztorjátéka a kálvárián, 22.00: karácsonyi vigília mise (éjféλι szentmise)
- Dec. 25., szombat, Urunk születésének ünnepe 9.00: ünnepi szentmise
- Dec. 26., Szent Család vasárnapja 9.00: ünnepi szentmise
- Dec. 31., péntek 17.00: év végi, hálaadó szentmise
- Jan. 1., szombat, Újév, Szűz Mária, Isten anyja ünnepe 9.00: ünnepi szentmise
- Jan. 2., vasárnap 9.00: szentmise

Megszülettek

Krajczár Panna 2021. 09. 14.
Anyja neve: Nagy Lilian
Apja neve: Krajczár Balázs

Borjus Benett 2021. 09. 20.
Anyja neve: Surák Zsófia
Apja neve: Borjus Dávid

Kardos Tamás Flórián 2021. 09. 20.
Anyja neve: Tódor Zsanett Anikó
Apja neve: Kardos Tamás

Varga Eliána 2021. 09. 30.
Anyja neve: Lehofer Debóra Tünde
Apja neve: Varga Manuel

Barth Ronen és Barth Lara 2021. 10. 02.
Anyja neve: Póczos Mónika
Apja neve: Barth Ronin

Kreis Izstván 2021. 10. 04.
Anyja neve: Hudák Emese
Apja neve: Kreis Izstván

Pfliegel Léna Csenge 2021. 10. 05.
Anyja neve: dr. Fejes Ágnes
Apja neve: Pfliegel Ádám

Kedves Tamás 2021. 10. 12.
Anyja neve: Répási Dóra
Apja neve: Kedves Tamás

Török Benett 2021. 10. 20.
Anyja neve: Marlók Jessica
Apja neve: Török Gergely

Stocker Liara 2021. 11. 18.
Anyja neve: Liska Gerda
Apja neve: Stocker János

Kiválóan megfeleletek a szentiváni tűzoltók

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság minősítő gyakorlatot rendezett a Pilisi-medence önkéntes tűzoltó-egyesületei részére szeptember 25-én, szombaton.

A gyakorlaton részt vettek és kiválóan megfeleletek a piliszentiváni, solymári, pilisvörösvári és pilisborosjenői önkéntes tűzoltók. A helyszín egy pilisvörösvári logisztikai központ volt, ahol a feltételezés szerint tűz keletkezett egy csarnoképület közepén, és az egész ingatlan megtelt füsttel, a lángok veszélyeztették az irodákat és a raktár többi helyiségét is.

A négy tűzoltó-egyesület 2014-ben kötött együttműködési megállapodást a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság jogelőd szervezetével, a Fővárosi Tűzoltó-parancsnoksággal, hét éve pedig elsők között kapták meg az engedélyt arra is, hogy önkéntesként egyes káreseményeknél a hivatásos tűzoltók helyszínre vonulása nélkül is megszüntessék a veszélyhelyzetet. A mostani minősítő gyakorlat sikeres teljesítésével újabb egy évre érvényes ez az engedély.

Fakivágás és faültetés a Slötyinél

Az önkormányzat már évek óta fakataszter alapján végzi a fák gallyazását, és ha szükséges, kivágását és ültetését. A fakatasztert – azaz a település fáiinak nyilvántartását – minden évben frissítik a fák időszakos felmérése alapján. Így mindig tudható, hogy egy adott fával van-e probléma, van-e betegsége, és ha igen, meddig tartható életben balesetveszély nélkül. A legutóbbi felmérés alapján a Slötyinél négy fáról ítélték a szakemberek úgy, hogy mielőbb ki kell vágni. A négy kivágott fa helyett azonban 15-20 fát ültetnek, melyeknek jó része különleges fajtája, így a tó melletti területek egy része a tervek szerint arborétumszerű képet fog mutatni. Az elültetendő fák már megérkeztek, a munkálatok november közepén kezdődnek meg. A kivágás mellett a fák gallyazására is sor kerül majd, a munkálatok részleteiről szórólapokon és online felületeken fogja tájékoztatni a lakosságot az önkormányzat.



A temetőnél és a Jóreménység utcában új „Megállni tilos!” táblákat helyeztek ki. Az önkormányzat kéri a gépkocsival közlekedőket, vegyék figyelembe a táblákat.



A sok csapadék, a nyári forróság utáni hűvös hajnalok és a folyamatos közlekedési behatások miatt a közutak folyamatos javításra szorulnak. A községgazdálkodási csoport munkatársai időről időre rendbe teszik az érintett szakaszokat.

Rágcsálóirtás

A Slötyi környékén elszaporodtak a patkányok, ezért Pilisszentiván Község Önkormányzata engedélyt kért és kapott a Szentendrei Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályától a rágcsálók irtására.

Az irtás kezdete: 2021. november 29.

Az irtás helyszíne: Pilisszentiván Község Bányató (Slötyi) közterülete

Az irtást Dér Norbert egészségügyi gázmester végzi (Dorog, Szent Erzsébet utca 18., telefon: 70/618-7726). A kihelyezett mérge típusa Gardentop, hatóanyaga bromadiolon. Ellenszere a K1-vitamin injekció.

A KIHELYEZETT MÉRGEZETT CSALÉTEK ÉRINTÉSE ÉS FELSZEDÉSE TILOS!

Ülésezett a képviselő-testület

Október 11-én tartotta havi rendes ülését községünk képviselő-testülete. A reggel 9 órakor kezdődő ülés első napirendi pontja a lejárt határidejű határozatok elfogadása volt. Ezután megalkották a Pilisi Len-díj rendeletet, és a díj bírálóbizottságába önkormányzati delegáltak megválasztották Brandhuber Ádám alpolgármestert.

Az eddig a közétkeztetést végző cég jelezte az önkormányzatnak, hogy kapacitáshiány miatt nem tudja tovább végezni az iskola és az óvoda étkeztetését, ezért döntés született arról, hogy a feladat ellátására nyílt pályázatot ír ki az önkormányzat négyéves időtartamra. A jelenlegi cég év végéig még ellátja a közétkeztetési feladatot, ha szükséges.

A Jóreménység u. 1. szám alatt létesítendő új patika-épület építéséhez a jelenleg hatályos parkolási rendelet szerint a már meglévő parkolókból egy parkolóhely megváltását engedélyezte az önkormányzat a tulajdonos számára. Döntés született továbbá arról, hogy a községgazdálkodás telephelyére egy trapézlemez csarnokot vásárol az önkormányzat a géppark tárolására. A beérkezett ajánlatok közül a Kismetál Kft. 31 millió forintos ajánlatát fogadták el a képviselők.

Szükségessé vált az óvodai játszótéri játékok alá gumiburkolat lerakása, melyet nagyjából 2,6 millió forintos összegben fogadott el a testület, emellett döntöttek a négy balesetveszélyes, elkorhadt fa kivágásáról és újak ültetéséről a Slötyi körüli területen.

Két rendeletmódosítás is téma volt: módosult a településüzemeltetési hozzájárulás megállapításáról és a gépjármű-várakozóhelyek megváltásáról szóló rendelet.

Egy korábbi határozat értelmében Pilisszentivánért emlékérmét kap dr. Nádor Emese és Györi Tünde. Ezen az ülésen döntöttek arról, hogy díjat kap dr. Gábeli Márta is. A kitüntetéseket az október 23-ai ünnepség keretében adták át.

Szentiváni Újság



A zene és az idők világnapja

Október 1-jén, pénteken este a zenét és az időseket ünnepeltük az iskola aulájában. Szép számú érdeklődő gyűlt össze a helyszínen, hogy meghallgassa a Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola művésztanárainak előadásait és a Pilisszentiváni Vegyeskórus fellépését, valamint megtekinthe a Bánhidi Ilona és Nagyné Marlok Hilda műveiből készült gobelinkiallítást.

Az estét Balasi Anikó kulturális referens köszöntője nyitotta meg. Az első fellépő Boros Sándor trombitaművész volt, előadását Szilágyiné Deák Anita kísérte zongorán, majd Cservenák Boglárka játszott fuvolán, szintén zongorakísérettel. Ezután Sax Norbertet hallhattuk tangóharmonikán, majd Rác Balázs zongorával kísért klarinételőadásával folytatódott a műsor.

A zenezámok után Poppréné Révay Gyöngyi polgármester köszöntötte az időseket. „Az idők velünk élnek. Figyelnünk kell rájuk, meg kell becsülnünk őket. A megbecsülésünk nem csak abból áll, hogy ellátjuk őket, amivel csak lehet. Leginkább abban áll, hogy figyelünk rájuk. Figyeljük, hogy mit tesznek, mire van szükségük: egy idős embernek már nem tárgyakra van szüksége, hanem arra a figyelemre, amikor odaülünk melléjük, meghallgatjuk és meghalljuk őket” – hangzott el beszédében.

A műsor Mayer Angyalka zongorajátékával folytatódott, majd a Pilisszentiváni Vegyeskórus fellépésével zárult. A tartalmas, színes program végén az önkormányzat egy kis ajándékkal kedveskedett az időseknek.

A programot kísérő gobelinkiallításhoz néhány rövid, kultúrtörténeti információs tábla is készült, melyek a gobelin eredetéről és a műfaj érdekességeiről nyújtanak tájékoztatást az érdeklődőknek. A kiállítás a hangverseny után átköltözött a Generációk Házába, ahol október 8-ig volt megtekinthető. Az esemény képeit a községi honlap galériájában (<https://pilisszentivan.hu/galeria/104>) megtalálják.

A műsor felvétele elérhető a PilisTV YouTube-csatornáján:



SIKERES PÁLYÁZATOK, BEPÓTOLT TALÁLKOZÁSOK

Eseménydús volt az elmúlt időszak Szentiván életében – a falu elnyert újabb két pályázatot, és sor került a Covid miatt elmaradt fontos találkozókra, egyeztetésekre. Többek között erről beszélgettünk Poppréné Révay Gyöngyi polgármesterrel.

Újabb két sikeres pályázatot tudhat magának az önkormányzat, ezzel teljes lett az idei pályázatok sora.

Több pályázatot is beadunk idén, majdnem mindet el is nyertük már, de volt két pályázatunk, amelyek tartaléklistára kerültek. Az egyik gépbeszerzésre irányult. Szerettünk volna két fűkaszát, egy padkaseprűt – ami a gondozottabb környezetet teszi lehetővé – és egy ágaprítót, mert ami jelenleg van az önkormányzatnak, az nagyon nehezen bírja a terhelést, talán egy órát tud működni töltés nélkül. A másik pályázatban az óvoda udvarán lévő három játék alá szilárd gumiburkolatra pályáztunk. Most mindkettőt elnyertük, az óvodai pályázat értéke 5 millió forint, a gépbeszerzésé pedig 15 millió forint. Még nem érkezett meg az összeg, de már most kinéztük azokat a gépeket, amelyeket szeretnénk megvenni, tehát ahogy a pénzt átutalják, meg is fogjuk rendelni. Így az idén beadott pályázatok közül mindet megnyertük, legtöbbit meg is valósítottuk, de már gondolkodunk a következő pályázatokon. Összeültünk a pályázatíró céggel, és a bizottságokkal is egyeztetünk, hogy melyek azok a területek, ahol ismét próbálkozhatunk, nemcsak a Magyar Falu Programban, hanem uniós pályázatokon is. Ennek a felmérése még zajlik, de biztos, hogy több területen fogunk pályázni.

Hosszú idő óta először ülésezett ismét a környék polgármestereiből álló Pilisi KÖ-TET, melynek Ön az elnöke. Miről volt szó?

Nagyon jó volt végre hivatalosan találkozni, egyesületi szinten, mert bár mi, polgármesterek külön-külön találkozunk, de most magáról az egyesület-



ről és a céljairól tudtunk újra beszélni. Elterveztük, hogy decemberben lesz a következő ülésünk, és ott a fő téma a vörösvári rendőrőrs épülete lesz. Újra felvesszük a fonalat ebben az ügyben, meg fogjuk hívni az illetékes megyei, illetve járási vezetőket, a vörösvári őrsparancsnokot, és szeretnénk folytatni a már megkezdett megbeszélést arról, hogy a rendőrségi őrs sokkal jobb körülmények közé kerüljön. Emellett most arról is egyeztetünk, hogy ki melyik pályázaton indul, indul, mik a tapasztalatai. Reméljük, most már rendszeresen bele tudjuk vetni magunkat a közös munkába.

Szintén hosszú idő telt el azóta, hogy utoljára személyesen találkoztak testvértelepülésünk, Marktleugast és Pilisszentiván képviselői. Most újra lehetőség adódott erre is.

Nagyon fontos volt ez a találkozó. Szinte minden kapcsolatot lehet online folytatni, de egy ilyen régi, erős testvérkapcsolatot csak a személyes találkozás tud életben tartani. Október 21-én érkeztek meg német vendégeink, Franz Uome polgármester, Martin Döring alpolgármester és Michael Laaber hivatalvezető. Már aznap este a képviselő-testülettel egy vacsora keretében felelevenítettük az előző találkozások élményét, hiszen mégiscsak két év eltelt. Abban megállapodtunk, hogy nagyon fontos a számunkra, Szentiván és Marktleugast számára is, hogy ez a kapcsolat működjön. Október 22-én délelőtt a német vendégek meglátogattak néhány idősebb, partnerkapcsolati alapító tagot – Neubrandt Feri bácsit, Marlok Gyulát, Péntes Évát (Péntes Gábor özvegyét) –,



A testvérvárosi delegáció Péntes Gábor sírjánál

illetve közösen kilátogattunk a temetőbe, és Péntes Gábor sírjánál elhelyeztük az emlékezés virágait. Az október 23-ai ünnepi műsort közösen néztük végig, nagyon tetszett nekik, örültek a kitüntetéseknek, annak, hogy ennyire megbecsüljük az orvosainkat és a Genterm vezetőjét, hiszen ez a cég az egyik legjobb üzleti partnerünk. Szombaton Majkra szerveztünk egy kirándulást. Vendégeink még sosem jártak az ország ezen területén. Úgy gondolom, hogy az egyik legjobb hangulatú látogatás volt ez a mostani. Abban megállapodtunk a közös ünnepi testületi ülésen – ami az ünnepség előtt volt –, hogy a következő nagy partnertalálkozó, a 35. évforduló Marktleugastban lesz 2023-ban, de addig is szükség van arra, hogy minden évben vagy itt, vagy ott, kis létszámmal akár, de egyeztessünk arról, hogyan fog majd az a nagy találkozó zajlani, ezt készítsük elő, lehetőség szerint személyesen. Reméljük, ebbe már olyan nagyon nem fog beleszólni a járvány.

Már a finisben tart a falu két új múzeumának kialakítása, mire lapunk megjelenik, át is adják. Most azonban egyelőre arról tudunk beszélni, hol tartunk most.

Megmondom őszintén, lehet, hogy más nem értékeli olyan nagyra, hogy lesz két kicsi múzeumunk... Valóban kicsik, de szerintem kiemelkedő a jelentősége, az eszmei és az érzelmi értéke annak, hogy egy ilyen kis falunak a bányászmulthoz kapcsolódó emlékháza lesz, és hogy a régészeti ásatásoknak lesz egy helyük, ami megmutatható. Gondoljunk bele például abba, hogy iskolás gyerekeink ellátogathatnak majd ide történelemórán, amikor tanulják a római kort, vagy

szefüggnek, és valóban fontos bennük – ahogy a pályázat is szól – a helyi identitástudat erősítése, a hagyományápolás. Ez a két kis helyiség sokkal több annál, mint ahány négyzetméter.

Mindig az lebeg a szemem előtt, hogy annak idején ezt a két épületet le akarta bontani az akkori testület, azzal, hogy a helyére majd valami más épül. A Magyar Falu Programnak köszönhetően végül mindkettő megmaradt, gyönyörűen felújítva, és egy szerves egységet képez a Tájházzal. Nagy dolog, hogy megnyertük a pályázatot, majd az önkormányzat rááldozott még egyszer ennyi összeget a fűtésre meg a világításra, az egyesületek pedig arra pályáztak, hogy a berendezése meglegyen. A november 26-ai hivatalos átadáson ott lesznek a múzeum képviselői, Dorogról is hívunk majd vendégeket a bányászati szakszervezettől, és minden helyi érintettet meg szeretnénk hívni. Az előkészületek tehát folynak, a tárgyak már megérkeztek a bemutatóhelyre, de a megnyitóig van még tennivaló. Nagyon bízom abban, hogy egy olyan gyöngyszeme lesz a falunak, amire mindenki büszke lesz, és szívesen látogatják.

A közelmúltban találkozott az egyházközség és az önkormányzat képviselő-testülete. Mi volt a találkozó célja?

Szemere János plébánossal elég sokszor beszélgettünk már közös tervekről, és hogy fontos lenne egy szorosabb kapcsolat az egyházközség és az önkormányzat között. Még nyár közepén szó volt arról, hogy jó lenne leülni a két testületnek, beszélni arról, hogy mik a célok, milyen pályázatokon

éppen a helyörtöneti, népismereti órákon. Jöhetnek a környék iskolásai vagy kirándulócsoportok is. Egész napos programot lehet felfűzni a nemzetiségi tanösvényre, a Jágitanösvényre, a bányászati múzeumra és a régészeti leletekre. Ezek annyira össztudunk esetleg közösen indulni. Jövőre újra lesz lehetőség közös egyházi és önkormányzati pályázatokat beadni felújításra, beruházásra. Régi terv, hogy az iskola és a templom közötti terület, ami az egyházközség és az önkormányzat tulajdonában van, egy szép, szakrális térré alakítsuk. Bár most is tudunk itt misét tartani, például augusztus 20-án, de cél lenne megteremteni azt a forrást, amiből ezt a teret megtervezhetjük, megújítjuk, rendezvények számára alkalmassá tesszük. Többek között arról beszélgettünk, hogy erre adnánk be közösen pályázatot. Szó esett még a régi temetőről, annak kapcsán, hogy sokan lebontják a régi, eredeti, gót sírokat, és egészen más típusúakat tesznek a helyére. Ezt azonban nem lehet megtenni, mivel ez egy emlék-sírkert. A lakosság felé tehát jelezni kell, hogy itt a sírok ártrendezése vagy bontása tilos. Kicsit komolyabb, nagyobb védelmet szeretnénk a régi temetőnek, hiszen így el fogja veszteni az emlék-sírkert jellegét. Ide már nem lehet temetkezni, de innen elvinni sem. Ezzel tehát még vannak feladatok. Ezek mellett a közös programok lehetőségéről is beszélgettünk, például a búcsúról, és ezeket az egyeztetéseket tovább fogjuk folytatni.

Szintén nem olyan régen tárgyalt az önkormányzat a tűzoltó-egyesülettel a tűzoltószertár bővítésével kapcsolatban. Sikerként megnyugtatóan megegyezni?

Tavaly megkeresett az önkormányzat egy ügyvédi irodát, hogy állítsanak össze nekünk egy szerződés tervezetet. A tűzoltó-egyesület ugyanis szeretne építkezni, és bővíteni a mostani tűzoltószertárat, ehhez pedig a terület nekünk kell a rendelkezésükre bocsátani. Most a megvalósítás formáját és a törvényadta lehetőségeket közösen keressük. Ezzel tartozunk a településnek, hiszen állami vagyronról van szó, ezért is kértük ügyvédek segítségét. Cél volt, hogy mindkét fél számára egyértelmű legyen, hogy ami megépül, azt ki használja, ki fizeti a költségeit stb. Több megbeszélés is volt már ez ügyben, mi is és a tűzoltó-egyesület is készítettett egy tervezetet, most ezeket vetettük össze. Fontos, hogy mindkét fél elégedett legyen.

Palkovics Mária

A SZABADSÁG A LEGNAGYOBB KINCSÜNK

Napsütéses, de hűvös idő fogadta a megemlékezőket október 22-én délután az 1956-os forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett ünnepségen. A hagyományokhoz híven a megemlékezés a Fő téren kezdődött, ahol a Pilisszentiváni Fúvószenekar zenéjével kísérvé az önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat és a helyi civil csoportok és egyesületek képviselői elhelyezték koszorúikat az '56-os emlékműnél. A pandémia óta most először testvérvárosi delegáció is érkezett Szentivánra. Marktleugast polgármestere, Franz Uome és a testvérvárosi hivatal vezetője, Michael Laaber Poppréné Révay Gyöngyi polgármesterrel közösen helyezték el az emlékezés koszorúját, Martin Döring, a testvérvárosi tűzoltók elnöke pedig a pilisszentiváni tűzoltókkal koszorúzott.

A koszorúzás után az iskola piros-fehérvörös díszbe öltöztetett aulájában folytatódott a megemlékezés. A megjelenteket Balasi Anikó kulturális referens, az önkormányzat munkatársa köszöntötte, és az est folyamán ő konferált. Az ünnepélyes hangulatról Sudár Annamária és Huzella Péter előadóművészek gondoskodtak, akik az '56-os eseményeket, az ahhoz kapcsolódó érzéseket, hangulatokat idézték fel versek és dalok segítségével. Előadásuk után Poppréné Révay Gyöngyi polgármester mondott ünnepi beszédet. Felidézte azt az emelkedett hangulatot, melyben az '56-os fiatalok vonultak az utcákra, és melyet a ma élő emberek többsége számára a korabeli képek, felvételek idéznek meg.

A polgármester beszélt a saját gyermekkori, ünnephez kapcsolódó emlékeiről, arról az időszakról, amikor a forradalomról tilos, sőt tiltott és büntetendő volt beszélni. Felidézte a szabadságharcot megelőző megtorlásokat, beszélt arról, hogyan árnyékolta be ez az időszak az akkori emberek, az akkori Magyarország életét, és hogyan vezetett mindez 1956-hoz. Arról is beszélt, hogy milyen tanulsága, milyen hatása lehet az '56-os eseményeknek a ma emberére. „Milyen érdekes érzés ez

most, 2021-ben. Mintha valami furcsa álom lengne körbe minket. Féltünk kell a nemzeti fennmaradásunkat, a megteremtett értékeinket védelmezni kell? Újra el kell döntenünk, hogy ki mond igazat nekünk, és ki állít valótlanúságot? Kiben bízhatunk és kiben nem szabad? Féltünk kell a szabadságunkat?”

Mindig a tettek mutatták meg, hogy kiben bízhatunk – válaszolta meg a kérdést a polgármester –, és hogy a tetteket a szeretet vagy a gyűlölet hajtja.

„1956-ban azért küzdött egy nemzedék, a szüleink is, hogy igaz hangokat halljanak, és igaz emberek kerüljenek hatalomra. Akkor valóban diktatúra volt. Most szabadság van, szabadon élhetünk, nem kell senkinek rettegnie, hogy elveszti az állását a politikai nézetei miatt, hogy ha kimondja a véleményét, elviszi a fekete autó. Szabadon tanulhat, akiben van ambíció, dolgozhat bárhol, utazhat, ha erre vágyik. Ma az elődeink által kivívott szabadságot kell féltünk és küzdenünk érte. Miközben a világ újrarendezése, újratervezése zajlik, mi azért küzdünk, hogy fennmaradjunk, megőrizzük identitásunkat, megvédjük értékeinket, továbbvihessük hagyományainkat. Tehát azért, hogy létezhessen a magyar nemzet, közös hazánk. [...] Szeretem ezt az ünnepet. Szeretem és féltöm. Nem vehetik el a fényét, a ragyogását, az igazságát, a tisztaságát, az üzenetét. Az üzenetét, hogy a szabadság a legnagyobb kincsünk.”

A polgármester ünnepi beszédét a Pilisszentivánért emlékérmek átadása követte. A díjat idén három olyan hölgy vehette át, akik munkájukkal, tevékenységükkel hozzájárultak Pilisszentiván jó hírűvének megerősítéséhez, a pilisszentivániai életének jobbá, egészségesebbé tételéhez. A kitüntetést elsőként Győri Tünde, a Gentherm ügyvezetője vehette át, aki tizenöt éve felsővezető a vállalatnál. Fontos számára, hogy a cég jól prosperáló munkáltatóként legyen jelen Szentivánon, és igazi partnere legyen a településnek. A következő kitüntetett dr. Gábeli Márta háziorvos volt, aki munkába állása, 2007 óta magas szakmai színvonalon és mindenki felé odaadóan látja el háziorvosi szolgálatát. Végül dr. Nádor Emesének adták át a díjat, ő harmincöt évi, türelemmel és fáradhatatlanul végzett háziorvosi munkájáért kapta az elismerést. A kitüntetéseket Poppréné Révay Gyöngyi adta át, a laudációkat dr. Peller György, B. Szabó Károly és Óri-Fresz Erika olvasta fel, az eseményt az általános iskola diákjainak közreműködése színesítette. Az ünnepélyes este fogadással és jó hangulatú, kőtetlen beszélgetéssel zárult.

Palkovics Mária

A kitüntetettek méltatását helyszűke miatt nem tudjuk teljes terjedelemben közölni, de az alábbi QR-kódok segítségével elolvashatják az ünnepségen elhangzott szövegeket.

Győri Tünde laudációja:



Dr. Gábeli Márta laudációja:



Dr. Nádor Emese laudációja:



Az ünnepség teljes felvétele itt tekinthető meg:



Nádor Emese doktornővel a Szentiváni Újság 2021 júliusi lapszámában olvashattak beszélgetést. A többi kitüntetettel az újság következő számaiban ismerkedhetnek meg közelebbről.



A RÉGMŰLT NYOMÁBAN

Lapzártánk után, november 26-án nyílik meg a Pilisszentiván története a római korban című kiállítás és a Bányász Emlékszoba. Az ünnepélyes megnyitóról következő számunkban fogunk beszámolni. Addig is a cserépdarabtól a kiállításig vezető útról annak két fontos szereplője, Marlok Tamás és Balasi Anikó mesél.

„Máig nem találtam azt, amit kerestem.”

2009. augusztus 5. szerda volt, amikor Feigel Tamás elvitt egy helyre, ahol egymás mellett sok tájidegen követ mutatott. Ha valaki nem feltett szándékkal keres valamit, úgy ezek a kövek semmilyen komolyabb érdeklődést nem váltanak ki.

Én azonban Szentiván középkori templomát kerestem, amiről 1714-ben egy határjárás során említést tett az akkor nyolcvanéves Lendvay István óbudai lakos. Így esett, hogy amikor az egyébként nem sziklás, vízmosásos területen a „rendezett” köveket megláttam, azt hittem, elértem célomat. Az avar letakarítása után feltűnt egyfajta rendezettség. Egyértelmű irányban, több méteren át többféle kő feküdt egymás mellett, ami számomra emberi alkotásra utaló jel volt. Ezt erősítette meg egy nagyobb kő tövében talált égetett cserépdarab, ami egy edény része lehetett.

Augusztus utolsó napján tettem bejelentést a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalnak, akik a területileg illetékes Szentendrei Ferenczy Múzeumhoz irányították. Így kerültem kapcsolatba Repiszky Tamással és munkatársával, Sima Gáborral, akik a telefonbeszélgetés után nyolc nappal már ki is jöttek a terepre. Egy helyszínbejárást tartottunk, melynek során egyértelművé vált, hogy a felfedezés komolyabb feltárást érdemel.

Egy év elteltével, szeptember elején ismét találkoztunk, és nagyobb területet vizsgáltunk át. Ekkor került elő több kerámiaedény-töredék. A találtak alapján kiderült, hogy egy kelta-római kori település maradványaival van dolgunk. Következő lépésként engedélyeket kellett szerezni, hogy a végére járhassunk az itt talált kövek és kerámialeletek eredetének.



Ekkor értesítettem a szentiváni helytörténeti egyesület vezetőjét, Ziegler Ágotát és a természetvédelmi terület felelősét, Bíró Sándort, akik lelkesen és érdeklődéssel fogadták a hírt. Később megosztottam a felfedezést Pilisszentiván önkormányzatával is, ahol a kulturális bizottság támogatásáról biztosított a feltárást elindításával kapcsolatban.

2012 márciusában egy háromnapos előzetes feltárást végezhattunk, amin a már említett régészek mellett több szentiváni fiatal önkéntes is segített. A három kijelölt terület annyi leletet produkált, hogy csak ámultunk! A mennyiségből egy több száz éven át működő településre következtettünk. Ez a lehetőség megacélozta elszántságunkat, így a munka 2014-ben elindult, és minden évben két héten át tartott 2018 októberéig. Az évek folyamán mindvégig számíthattunk az önkormányzat testületének bátorító, mindenben segítő hozzáállására. A feltárást

anyagi költségeit, a szerződések megkötését minden alkalommal vállalták.

A feltárást során dolgoztunk csodálatos őszi színekben pompázó levélsátor alatt, és kifestett, kék ponyvával esőtől védett kis területeken. Elsőnek a fiatalok hittanos csoportjaiból, majd a cserkészek és a helytörténeti egyesület tagjai közül jöttek nagymamák unokáikkal, szülők és gyermekeik, az önkormányzat testületének tagjai vegyesen, és hozták szerszámaikat, amelyekkel képességeik szerint igyekeztek előmozdítani a titok megismerését: kik és hogyan éltek itt közel 2000 évvel ezelőtt? A környék iskoláinak tanulói, a helyi természetjáró szakkör diákjai mind kivették részüket a munkából. A gyarapodó leletek és épületek alapfalai egyre többet árultak el a múltból.

Megtapasztaltuk azt az évezredes igazságot, miszerint minden megtalált válasz újabb kérdéseket vet fel. És ez így van,



hiszen továbbra sem tudjuk, hogy hányan éltek itt, hol volt a temetőjük, milyen néphez tartoztak, volt-e vallásuk, és hol volt ennek a szentélye, miért tűntek el erről a területről stb. A válaszok ott lapulnak a föld alatt. Tovább kellene keresni, szakértelemmel, érdeklődéssel. Ahogy a kérdések sokasodnak, érthető módon úgy tolódik a feltárást határa is. Eljátszhatunk a gondolattal, hogy milyen látványos volna elkészíteni ennek a településnek a makettjét, vagy ha egy animációval bemutathatnák, hogy miként dolgoztak, házasodtak, ünnepeltek, búcsúztak halottaiktól az egykor itt élők.

2015-ben, négy évvel a feltárást kezdete után olyan sok értékes lelettel találkoztunk, hogy mind a tárgyakat, mind a körvonalazódó ismereteket egy kiállítás keretében akartuk a falu nyilvánossága elé tárni. Így valósult meg az önkormányzat és a Ferenczy Múzeum közös akaratával 2015 novemberében a helyi általános iskolában megnyitott időszakos kiállítás.

Nem azt találtam, amit kerestem, de többet, mint vártam. Községünk távoli múltjának egy szeletét, ami hosszabb időszakot fed le, mint amióta Szentivánra beköltöztek az első telepesek.

Bár az egykori templom nem lett meg, de a keresés sem állt meg. Szinte biztosan tudható, hogy a most feltárást alatt álló, feltárássra váró településen kívül még két tanyafalu volt Pilisszentiván területén. És ezek közül az egyiknek volt temploma.

A kalandnak nincs vége!

Marlok Tamás

Univerzális, közös múltunk

Vannak olyan dolgok, melyekhez meg kell érni. Ilyen a történelem, ilyen, hogy fontos-sá váljanak a gyökerek, hogy ismerni akarjuk a múltunkat, ezáltal pedig jobban tudjuk formálni a jövőnket. Pilisszentivánon a 2012-től hat éven keresztül zajló régészeti ásatások eredménye ma olyan univerzális, közös múltat kínál a helyieknek, ami nemcsak az egyes emberen mutat túl, hanem generációkat, évszázadokat, évezredekkel ölel át. Ha akarjuk, ha nem, az emberiség mai tudása közös múltba épül. Számomra rendkívüli élmény ebbe belegondolni.

Sok helyi lakos emlékezetében élénken élnek még azok a napok, amikor a Hárs-hegy területén 2012 és 2018 között régészeti feltárást folytattak. Szakemberek, helytörténészek és önkéntesek közösen dolgoztak hosszú időn keresztül. A feltárást a szentendrei Ferenczy Múzeumi Centrum régésze, Repiszky Tamás vezette. S mindaz a csoda, aminek most részesei lehetünk, Marlok Tamásnak köszönhető, aki az első lelet megtalálásával elindította az ásatást.

A 2021-ben megnyíló kiállítással nagy előrelépést teszünk. Hogy mi is volt az önkormányzat szerepe és feladata ebben? A történet ott kezdődik, hogy a korábbi években többször lebontásra ítélt volt zsellérházakat az önkormányzat nem bontatta le, hanem erőt és erőforrást nem kímélve, pályázati forrás és önrész bevonásával mindkét épületet felújította. Az épületfelújításokhoz az önkormányzat 2019-ben a Magyar Falu Programon 15 millió forintot nyert, a Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület a tárlók beszerzésére a Magyar Falu Program Civil Alap pályázatán további kétfélmillió forintot, majd az önkormányzat idén ősszel szintén a Magyar Falu Programon további egymillió forintot kapott. Mindehhez a község további 12 millió forint önrészt biztosított.

Az épületfelújítás után kezdődhetett a szakmai munka. 2021 januárjában felvettem a kapcsolatot az Emberi Erőforrások Minisztériumával, valamint a Ferenczy Múzeumi Centrummal, és körbejártuk jogi lehetőségeinket. Ezzel párhuzamosan megkezdődött a múzeum raktárában lévő leletanyag válogatása, emellett pontos állapotleírás, precíz dokumentáció kellett. Az önkormányzat 2021 tavaszán ötoldalú megállapodást kötött. A megállapodó felek: a társ múzeum, a kurátori tevékenységre felkért prof. dr. Kovács Péter, a régészeti szakmai munkára felkért dr. Ottományi Katalin, Sima Gábor ásatási technikus és a szentiváni önkormányzat. A munkát nyáron is folytattuk, ősszel restaurátor és grafikus is csatlakozott a csapathoz. A végleges berendezés mellett még egy utolsó nagy lépés áll előttünk: a kölcsönös szerződés szövegének pontosítása. A Pilisszentivánon bemutatott leleteket az önkormányzat „kölcsonveszi”, kölcsönvevőként pedig pontosan rögzíteni és vállalni kell a kulturális javaknak biztosítandó, jogszabályban rögzített állományvédelmi követelményeket, a műtárgylistát, valamint még biztosítást kell kötni. Az állandó kiállítóterület működési rendjét az önkormányzat 2022 januárjában fekteti le. (Az önkormányzat és a Ferenczy Múzeumi Centrum a haszonkölcsön-szerződést a lap nyomdába adása idején már megkötötte.)

Sok ember munkájának gyümölcse ez a régészeti kiállítás. Szorgalom, elkötelezettség, szakmaszeretet és önkormányzati akarat is kellett hozzá. Nem mernék vállalkozni arra, hogy ennek az írásnak a keretében felsoroljak mindenkit, akinek ez a nagyszerű eredmény köszönhető. A kiállítóterületen helyet kap egy névsor, amely mindazokat felsorolja, akik az ásatásokban részt vettek. A tárlat része egy monitoron futó kisfilm, a nyersanyagot mindehhez Marlok Tamás, Repiszky Tamás és Sima Gábor biztosították. Köszönettel tartozunk a község polgármesterének, Poppréné Révay Gyöngyinek, aki mindvégig támogatta a projektet, Prosek Zoltán múzeumigazgatónak, dr. Lauter Éva igazgatóhelyettesnek, akik az ügy mellé álltak. Én pedig hálás vagyok azért, hogy előmozdíthattam a kiállítás létrejöttét, hogy koordinálhattam és ezáltal katalizálhattam a folyamatot, hogy e generációkon átívelő kiállítás megszületésének részese lehettem.

Balasi Anikó kulturális referens

MINDENÉRT HÁLÁT ADJATOK!

Pilisszentiván legidősebb lakosa, Pánczél Tivadarné szeptemberben töltötte be 90. életévét. Otthonában és a zene és idősök napi ünnepségen is köszöntötték a mindig mosolygó, bölcsességet és szeretet sugárzó Ági nénit



Napos őszi délutánon keresem fel Ági nénit, hogy megtudjam, mi a titka. Hosszú kaptató után érek el a Lenvirág utcai házhoz, ahol az idős hölgy mosolygva invitál beljebb, és csitítja a kapuban hangoskodó házörzöt. Megkérem, hadd készítsek róla fényképet idekint, a szép napsütésben. A lépcső melletti keskeny folyosón sétálunk végig a teraszig, Ági néni egyik kezével a botjára, a másikkal a falnak támaszkodik, de nem engedi, hogy segítsek, egyedül szeretne menni. „Ez pontosan húsz lépés. Ha naponta ötször végigmegyek, az már száz” – mondja nevetve.

A terasz gondozott kertre nyílik, Ági néni igazán szép környezetben tölti napjait. A fotó elkészül, visszafelé megteszük az újabb húsz lépést (ez már negyven), és belépünk a házba. Ági néni otthonosan berendezett, emlékekkel teli kis szobába vezet, kényelmes karosszékre mutat, hogy foglalják helyet.

„Nekem nagyon hosszú és gazdag életem volt – kezdi a beszélgetést –, azt sem

tudom, miről meséljek. Gyógypedagógus voltam, a gyógypedagógiáról is tudnék beszélni egy óra hosszat. És református lelkész felesége vagyok, a gyülekezeztől, nem beszélve Tivadarról is tudnék egy óra hosszát mesélni – itt elcsuklik a hangja –, az én férjem nagyon bölcs volt.”

Ági néni férje, Pánczél Tivadar Rákosszentmihályon szolgált lelkészként, öt évvel ezelőtt hunyt el. A szobában nagyon sok fénykép és tárgy őrizi az emléket. „Ez egy nagy szerelem volt, eltartott 61 évig. Tivadart nagyon szerettem, és végtelenül tiszteltem mindig, mert tiszteletre méltó ember volt. Nagyon tehetséges is volt, mindig voltak tervei, amelyek bölcs és megfontolt tervek voltak. Mindig megbeszélte velem őket, és én nagyon boldog voltam, hogy a munkáját segíthettem. Mindig tudta, hogy bármi-

kor számíthat rám. Sosem nyafogtam, ahol tudtam, segítettem. Csak úgy magamtól felvettem egy szokást, amit nem láttam más gyülekezetben. Mindig tíz órától kezdődött az istentisztelet, én fél tízkor átmentem a templomba, és az ajtóban álltam, köszöntöttem a híveket, mindenkivel váltottam pár szót. Azt érezték, hogy a templomba hazajönnek, mert itt várják őket. Olyan mosolygós lett az egész gyülekezet. Elvileg nagytiszteletű asszony voltam, de mindenki úgy szólított: Ácikám.”

A parókia és a lelkészi lakás ajtaja mindig nyitva állt, bárki bemehetett. „Akkor még békésebb időköt éltünk – mondja Ági néni. – Soha semmi baj nem volt.” Pedig, ahogy meséli, sok látogatójuk volt, és még több lett, mikor erdélyi menekültek érkeztek Magyarországra. „Az akkori püspök felkérte Tivadart (meg más lelkészeket is), hogy péntekenként tartson istentiszteletet a menekülteknek. Ebből mi lett? Az, hogy hétfő reggel nyolctól péntek este nyolcig folyamatosan jöttek az emberek. Erre nem számítottunk, de olyan természetesnek vettük... Megindult valami jószágáram. Főleg Hollandiából és Svájcából jöttek a kamionok – egy kamion élelmiszer, egy kamion ruha. Volt, hogy reggel arra ébredtem, ott áll a templom előtt a húszméteres kamion. Volt egy kamránk, oda pakoltuk be az élelmiszert, amit aztán szét kellett osztani. Jöttek a gyülekezet asszonyai, csodálatosak voltak! Senkit sem hívtam, mégis jöttek segíteni.”

Ági néni szerint azóta nagyon sokat változott a világ, változtak az emberek, de rengeteg szép dolog történik most is. „Én átéltem egy második világháborút, előtte egy náci megszállást. Aztán egy szovjet megszállást és egy diktatúrát. Azt lehet mondani, hogy hosszú évtizedeken keresztül nem volt szabad ez az ország. Figyelemmel követem a mai történéseket, és azt látom, hogy most sokkal jobb, mint akkor volt.”

Kérdésemre elmondja, hogy 2002-ben költöztek Szentivánra szeretett férjével, amikor nyugdíjba ment a lelkészi szolgálatból. Miért pont Pilisszentiván? „Annak hosszú története van. A fiam neurológus orvos, és az egyik betege ajánlotta neki, hogy itt

most parcellázások vannak. »Higgye el a doktor úr, hogy ez nagyon jó hely!« – mondta. Édesanyám halála után eladtuk a lakását, és éppen volt annyi pénz, hogy a telket megvegyük. Nagyon szeretek itt élni, igazi otthonra találtunk. Ennek a falnak még van szíve! Nagyon barátságos, jószívú emberek laknak itt.” Elmeséli, hogy Poppréné Révay Gyöngyi polgármester személyesen hívta meg az idősök napi ünnepségre, amikor Kovácsné Almási Marina főtanácsossal együtt látogatóban járt nála, hogy születésnapja alkalmából felköszöntsék. A szavaiból érezni, mennyire örült a gesztusnak, és annak, hogy dr. Peller György jegyző ment érte az otthonába, hogy autóval vigyék az ünnepségre. Megemlíti azt is, hogy két kedves asszony jár hozzá takarítani és vasalni, velük is mindig jól elbeszélget. „Mindig mondtam, hogy én egy kiválasztott ember vagyok, mert csupa jó emberrel találkoztam itt.”

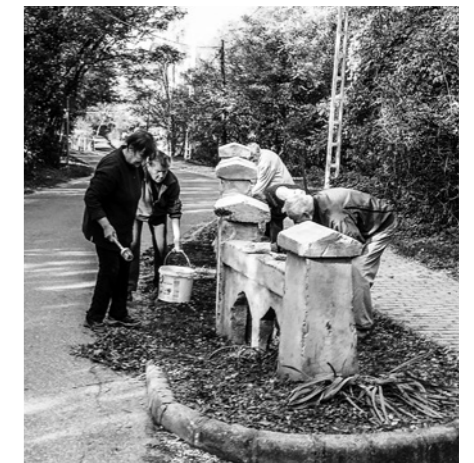
Elmesélem Ági néninek, hogy a beszélgetésünk karácsony előtt fog megjelenni az újságban. Kicsit szomorúan mondja, hogy mostanában már nem úgy készül a karácsonyra, mint régen, Rákosszentmihályon. „Gyerekek karácsonyt tartotunk, Tivadar gyerekműsort rendezett, kis színelőadásokat írt. Az idősebbeknek, akik már nem tudtak eljönni a templomba, csomagokat készítettünk, a fiatalok vitték el nekik. A karácsony mindig arról szólt, hogy a gyülekezettel törődünk – ezt nagyon boldogan csináltam, úgy éreztem, hogy a gyülekezet a mi családunk.”

Bár a karácsony már kevésbé, a hit továbbra is nagyon sokat jelent Ági néni életében. „A hitem a legfontosabb.

Mindenben segít, a saját emberi fejlődésemben, az emberi kapcsolataimban is mindig iránymutató volt. Gyerekkoromban a református iskola legnagyobb ajándéka volt, hogy megszerettette velem a Biblia olvasását. Ma is minden nap olvasom. Ez vezérigém lett: *Mindenkor örüljetek, mindenért hálát adjatok!* Sok ígét fejből tudok, és a megfelelő be-kattan, amikor szükség van rá.” Ennek kapcsán Ági néni felidéz egy kedves történetet. Amikor várandós volt az első fiával, Zsolttal, egy nap ezt olvasta: *Ímhol vannak a fiak, akiket adott nekem az Úr.* Innen tudta, hogy aznap megszületik a fia, és így is lett. Zsolt idén májusban elhunyt Covid-fertőzésben, e tragédia után is a Biblia nyújtott vigaszt: *Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz én bennem, még ha meghal is, élni fog.* „Ekkor rájöttem, hogy Zsolt fiam nem halt meg, csak nem találkozom vele. Még él, és valami nagyon jó helyen él, amíg találkozunk – mondja Ági néni szomorú mosollyal. – Ez hihetetlen erőt adott nekem. Zsolt nagyon jól ismerte a Bibliát, komoly, mély hite volt.”

Ági néni szerint a Biblia üzenete, az adás és a szeretet elindítja az örömhormont az agyban, és ő minden nap kap ebből egy adagot. Végtelen optimizmusával minden napban meg tudja látni a szépet. Korán kel, szép időben kiül a ház elé és megnézi a napfelkeltét. „Ülök kényelmesen, és látom a napfelkeltét. Hát valami gyönyörű, ahogy emelkedik! Amikor még fiatal voltam, hetven-nyolcvanéves, sokat ültettem magról virágot. Úgy örültem, amikor kibújtak! Örülök az induló életnek.”

Mester-Kovács Erzsébet



Felújították a hídkorlátot

A Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület lelkes tagjai október 26-án és 27-én megtisztították és lemeszelték a Jóreménység úton, a temető közelében lévő beton hídkorlátokat – tudtuk meg Kovács Zoltántól, a helytörténeti egyesület elnökétől.

Ezek a betonkorlátok még az 1890-es évek végéről fennmaradt építészeti emlékek, melyeket az akkori belga bányatársaság, a Budapestvidéki Köszénbánya Rt. hozott létre. A híd alatt nem vízesárok húzódtak, hanem a cég által épített nagyvasúti vágány. Ennek segítségével oldották meg a szén szállítást a mai temető helyén akkor működött Erzsébet-aknáktól, a volt osztályozónál közvetlenül csatlakozva a budapesti vasútvonalhoz. Ez a társaság építette itt, Szentivánon többek között az egykori Kolóniát és az Emeletes házat is.

A vasúton kis gőzmozdony húzta a megrakott szén vagonokat az egykori osztályozóig. Ott állították össze a szerelvényt, és onnan már nagy mozdony húzta tovább Budapestre. 1925-ben megszűnt az Erzsébet-aknán a termelés, ettől kezdve a híd az akkori fiatalok kedvenc találkozó, randizó helye lett.

Ági néni számára legfontosabb ígék:

Önmagával tesz jót a szeretet embere.
Az ajándékozó bővelkedik, és aki mást felüdít, maga is felüdül.
Aki az Istent szeretik, azoknak minden a javukra szolgál.
Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a rosszat jóval.
A Nap le ne menjen a ti haragotokkal.
Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem.
Mindenkor örüljetek, mindenért hálát adjatok!
Ne bosszankodjál! Ne aggódmaskodjatok!
Sok baja van az igaznak, de valamennyiből kiment az Úr.
Szűnj meg a haragtól, hagyd el heveskedésed, csak rosszra vinne.
Aki aggódik szívében, levertté lesz, a jó szó viszont felvidíti.

HOGYAN KOMPOSZTÁLJUNK JÓL?

Sok-sok érdekes és hasznos információt megtudhattak a komposztálásról azok, akik november 6-án, szombaton ellátogattak a Generációk Házába. A közösségi komposztáló építése és a hozzá kapcsolódó rendezvény a „Tiszta falu, boldog falu” program keretében valósult meg.

A közösségi komposztáló építése a reggeli órákban kezdődött, Kluzsán Róbert és Csapó Attila mutatták meg, hogyan lehet zöldhulladékból otthon is könnyen elkészíthető komposztáló építeni. Amellett, hogy gyakorlatban láthattuk a komposztáló elkészülését, két rövid előadásban hasznos tippet is kaptunk Csapó Attila kertésztől. Beszél arról, hogy miből és hogyan építsük a komposztálónkat, megtudhattuk, hogy milyen kémiai átalakulás zajlik a folyamat során, és természetesen az sem maradt ki, hogy mit és hogyan komposztáljunk. A nap folyamán még egy előadást hallhattunk Tóth Andrea zero waste tanácsadótól, aki arról beszélt, hogyan tehetjük saját háztartásunkat hulladékmentessé. Az érdeklődőket a sok hasznos információ mellett szerény vendéglátás, tea és sütemény várta, a gyerekek pedig a kis kézműves asztalnál madáretetőt készíthettek.

A rendezvény egy pályázat keretében valósult meg, melyre az önkormányzat a „Tiszta falu, boldog falu” program harmadik állomásaként pályázott. A program ötlete 2018 tavaszán született azzal a céllal, hogy Szentiván még szebb, rendezettebb legyen. Mélykúti Andrea, a nagycsaládos egyesület akkori elnöke ötlete alapján született meg a „Tiszta falu, boldog falu” szlogen, és ő tervezte a logót, mely a falu több pontján is látható. Az első állomás egy falutakarítás volt, majd következett a csikktartó edények elhelyezése a település több helyszínén. A mostani rendezvény a harmadik állomás. Ez a Nemzeti Kulturális Alap által kiírt pályázatból valósult meg, melynek célja a környezettudatosságra nevelés. A pályázatot Balasi Anikó kulturális referens, az önkormányzat munkatársa írta meg és gondozta a teljes megvalósulásig.

A Generációk Háza udvarán található komposztálót bárki megnézheti, a kihelyezett táblán pedig hasznos tudnivalókat olvashat. Ez a közösségi komposztáló tehát egy mintapéldány, melyet a községgazdálkodás munkatársai gondoznak majd, és amely egyúttal segítséget nyújt, kedvet csinál az otthoni komposztáláshoz. Arról, hogy hogyan kell helyesen komposztálni, az önkormányzat szórólapokat juttat majd el minden háztartásba, de hasznos információkat találnak Csapó Attila kertész helyszínén elhangzott előadásában is, melyet megtekinthetnek a PilisTV YouTube-csatornáján.

Palkovics Mária



Ingyenes a kéményellenőrzés

A fűtési szezon kezdete előtt minden évben érdemes szakemberrel ellenőriztetni a kéményeket. A kémények átvizsgálásával csökkentjük a balesetveszélyt, ráadásul a szolgáltatás lakóházakban ingyenes, kivéve akkor, ha az ingatlan vállalkozás székhelyeként van bejelentve.

Családi házaknál az Országos Katasztrófavédelem kéményseprőipari szervezete végzi a kéményseprést. Az állampolgárok időpontfoglalással igényelhetik a vizsgálatot, amely a törvény által ajánlott időszakonként díjmentes. Évente ajánlják ellenőriztetni a szilárd tüzelőanyaggal működő berendezések kéményeit, kétfévente a gázüzemű és a zárt rendszerű tüzelőberendezésekhez kapcsolódó kéményeket vagy kéményrendszereket. Ezen felül is kérhető ellenőrzés az ügyfélszolgálaton, de a soron kívüli ellenőrzés díjköteles.

A kéményellenőrzést a kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/ugyfelszolgalat oldalon lehet megrendelni online, telefonon pedig a 1818-as számon (9.1.1-es menü az időpontfoglalás).

Ha **vállalkozás székhelye** az ingatlan, akkor kötelező a kéményseprést elvégeztetni (ugyanúgy évente, illetve kétfévente). Ilyen esetnek minősül, ha bármiféle gazdálkodó szervezet – nemcsak kft. vagy bt., hanem akár egyéni vállalkozás – székhelye, telephelye, fióktelepe vagy levelezési címe van bejelentve az ingatlanon. A vállalkozásnak nem a katasztrófavédelemnél kell megrendelnie a kéményseprést, hanem bármelyik kéményseprőipari tevékenységet ellátó szolgáltatónál. Az adott helyszínen elérhető szolgáltatókról a katasztrófavédelem honlapján (kemenysepres.katasztrofavedelem.hu) az irányítószám beírásával kapunk egy listát.

Társasházaknál nem kell megrendelni a kéményseprést, azt a katasztrófavédelem sormunka keretében, megadott terv szerint végzi. Gazdálkodó szervezetek az elvégzett munkáért költségterítést kötelesek fizetni, magánszemélyeknek ingyenesen végzik.

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓK

A minden év október első hetében megrendezett Országos Könyvtári Napokra a községi könyvtár három rendezvénnyel készült.

2021. október 5-én a sokak által a Nők Lapjából ismert SCHÄFFER ERZSÉBET volt a vendégünk, akinek a könyvei igen keresettek könyvtárunkban. Évente 50-60 előadást tart, és azt vallja, már régóta nem hiúsági kérdés, hogy hová és hányan hívják, hanem olyan szolgálat, ami neki is jó. Előadásának témájául olyan kérdést választottunk, ami előbb-utóbb mindenkit érint – ez az öregedés, és az azzal járó szabadság. A téma senki számára nem könnyű, de előadónk a tőle megszokott természetességgel, szellemességgel és humorral mesélt az általa megélt külső és belső, látható és láthatatlan változásokról, vidám vagy néha kínos dolgokról. Ezen az őszi estén tanulságos történeteket hallhattunk az idősödő testben lévő ifjú szívről, édesanyjáról, önmagáról, unokáiról, baleseteiről, okoska-botcskájáról, fontos és nem fontos dolgokról, a türelemről, a megfélemleni akarásról és az elengedésről. Schäffer Erzsébetet magával ragadó személyiségének köszönhetően hallgatni is, olvasni is nagyon jó. A résztvevők néha meghatódva, néha nevetve követték történeteit. A két óra szinte pillanatok alatt, észrevétlenül elrepült. A vidám, kellemes este beszélgetéssel és dedikálással fejeződött be.



Schäffer Erzsébet

Másnap, október 6-án KÁLI-ROZMIS BARBARA volt a vendégünk. Barbarát elkíserte a Habsburg-ház magyarországi ágának képviselőjében gróf Seremetyeff-Papp János és felesége. Káli-Rozmis Barbara már több mint 15 éve Erzsébet királyné kutató, akinek munkásságával a Habsburg-család is megismerkedett, és megnyitották számára a mások elől zárt családi archívumukat, valamint rendelkezésére bocsátották a régi leveleket, fénykép- és dokumentumtárukat. Barbara hatalmas lelkesedéssel ismertette az általa feltárt, megismert tényeket. Most megjelent könyve (*Erzsébet királyné és a magyarok – Barátság vagy szerelem?*) regényes, de semmiképpen nem fikciós. „Az általam rögzített párbeszéd valóban úgy hangzott el, ahogyan lejegyzésre kerültek, hiszen a királyné környezete megmentette azokat” – mondta el a szerző. Ezt bizonyítják könyvében a forrás-megjelölések is.

Megtudtuk, hogy a királyné tökéletesen beszélt a magyar nyelvet, szívesen beszélt gyermekeivel is magyarul. Választ kaptunk a címben feltett kérdésre is: Erzsébet szerette férjét, Ferenc Józsefet, de szerette Andrássy Gyula gróft is – igazi, mély barátsággal, ahogy egyszer fogalmazott: melyet „nem mérgezett meg a szerelem”. Még senki nem írta meg Erzsébet királyné történetét ennyire regényesen, arra koncentráva, ami Erzsébet számára a legfontosabb volt: hogy a magyarok királynéja. Habsburg-Lotharingiai Mihály főherceg, Erzsébet királyné ükunokája Káli-Rozmis Barbarát munkásságának elismeréseként megtisztelte azzal, hogy ajánlót írt könyvébe. Sok új ismerettel és a könyv iránti kíváncsisággal térhettünk haza erről a felemelő, szép estről.



Káli-Rozmis Barbara (középen) a gróffal és feleségével

A következő napon, október 7-én egy egészen más műfaj költözött a könyvtárba, hiszen az akkor bemutatott könyvben a főhősnek és barátainak nem kisebb a feladatuk, mint az univerzum megmentése! A Pilisszentivánon élő FUTÓ VIKTÓRIA, kinek írói neve Wong Hu Li, bemutatta és dedikálta az érdeklődőknek *Emborgia és az idegenek* című, első megjelent könyvét. Viktória eddig változatos életutat járt be, írói munkásságáról sokat mondani még nem lehet, ám elképzelhető, hogy mostantól elkötelezett íróként tarthatjuk számon, hiszen azt vallja, fantáziája határtalan. Sok sikert és izgalmas, jó történeteket kívánunk Viktóriának és olvasóinak!

Frankhauser Péterné könyvtáros



Futó Viktória az olvasókkal

UTCANÉVAVATÓ KÖNYVBEMUTATÓVAL



Mostantól a Klotz Miklós köz nevet viseli az a Szabadság sorról nyíló kis utca, melyet eddig kisközként emlegettünk. Az ünnepélyes utcanevavatásra október 8-án délután került sor. Az utca a német nemzetiségi önkormányzat kezdeményezésére, a képviselő-testület döntése után kapta meg új nevét Claus Klotz magyarországi német költő emlékére.

Claus Klotz, azaz Klotz Miklós 74 éve született Pilisszentivánon, a Szabadság utca 39-es szám alatt, és gyerekkorának egy részét is Szentivánon töltötte. Aktívan harcolt a magyarországi németek jogaiért, titkári minőségében 1973–1983-ig a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségének megújításáért küzdött. Később Berlinbe költözött, kultúrpolitikai karrierjét 1990-ben bekövetkező halála törte ketté, amikor már a kelet-berlini Magyar Kultúra Házának igazgatóhelyetteseként dolgozott. Versében legfőképpen a németiség és haza iránti tisztelete és szeretete jelenik meg.

Az ünnepélyes utcanevavatón B. Szabó Károly nemzetiségi és önkormányzati képviselő köszöntötte a megjelenteket, majd Johann Schuth, a Neue Zeitung főszerkesztője, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának közgyűlési tagja mondott néhány szót Klotz Miklósról. Ők ketten barátok voltak, hasonló világnézettel, hasonló törekvésekkel. Ezt követően Claus Klotz *Mein Heimatdorf* című versét Botzheimné Strack Emese olvasta fel.

A család részéről Klotz Mária, Klotz Miklós húga mondott köszönetet azért, hogy az utca a bátyja nevét viselheti. „Ma azelőtt a ház előtt állunk, ahol élt, ahol gyerekkorának egy részét töltötte és ahova mindig örömmel tért vissza. Vajon gondolta volna valaha, hogy egy utca az ő nevét viseli majd? Nem hiszem. Szerintem édesanyánk sem. Most nagyon büszke lenne a falu vezetőire.”



A szülőház falára három koszorú került fel a költő tiszteletére, az eseményt pedig az Asszonykórus éneke és Sax Norbert tanítványainak zenéje színesítette.

Az utca felavatását egy könyvbemutató követte az iskola aulájában, melynek során Klotz Mária *Stufen* című verses- és prózakeretét ismerhette meg a közönség. A könyv a nemzetiségi önkormányzat támogatásával jelent meg. Borítóján Farkas Ervin festőművész alkotása látható, aki szintén jelen volt az ünnepi eseményeken. Az estet Zsoldos Árpád moderálta. A bemutató során a közönség részleteket hallhatott a könyvből, a felolvasást és a beszélgetést ének és zene is színesítette.

Az eseményről készült képeket a községi honlap galériájában (pilisszentivan.hu/galeria/105) tekinthetik meg.

Palkovics Mária

Korok Fatima aranyérmes

A pilisszentiváni Korok Fatima világbajnok lett szabad merülésben a szeptember 24-én Cipruson megrendezett versenyen. Fatima 2019-ben Franciaországban nyerte első aranyérmét, amikor is 81 méterre merült. Az idei ciprusi versenyen megvédte címét, valamint saját korábbi eredményét is felülmúlta, ezúttal 89 méterre merült, ami egyben új magyar rekord.



Szentiváni testépítő sikere

Az IFBB (International Federation of Bodybuilding and Fitness) szeptember 25-én Budapesten rendezte meg a Mr. and Mrs. Universe nevű versenyét. A megmérettetésen Berta László (született Rácz-Bódi László), a Testkovács Klub versenyzője a Masters 40+ kategóriában és a -90 Bodybuilding kategóriában indult.

A szentiváni testépítő a Masters kategóriát megnyerte, ezért a szövetség szabályai szerint a másik kategóriában már nem indulhatott. A kategóriagyőztesek az abszolút versenyen vesznek részt, László itt is első helyen végzett. Ezzel két Mr. Universe címet nyert, ezért jogosulttá vált egy profi kártyára, azaz az IFBB profi versenyzője lett. Így még aznap szerepelhetett a profik versenyén, amit szintén megnyert, így egy versenyen három első helyezést tudhatott magáénak.

A testépítő kemény munkával készült a versenyre, ebben felesége, Berta Klaudia támogatta és segítette.



Minden élet számít!

Az állatkinzás szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény!

TILOS fájdalmat, szenvedést, sérülést okozni, éheztetni, rossz körülmények közt tartani...

Az állatvédelem közös ügyünk, tegyünk érte!

Ha felelőtlen állattartást, állatkinzást tapasztal, tegyen bejelentést, hogy segíthessünk!

Akikhez fordulhat:

- Település jegyzője
- Kormányhivatal
- NÉBIH
- Rendőrség
- Állatvédelmi szervezet

NÉBIH zöldszám: 06-80-263-244
Rendőrségi segélyhívó: 112

PILISSZENTIVÁN 2021

KRISZTUS ÉS A SZÜLETÉS
KARÁCSONY A HIT SZEMÉVEL

TAKARÓ MIHÁLY
irodalomtörténész előadása

2021. 12.9. CSÜTÖRTÖK, 19 óra
Pilisszentiván
GENERÁCIÓK HÁZA - Bányatelep 3.

Belépő felnőtteknek 800,- Ft, diákoknak ingyenes.

A belépő magában foglal egy pohár bort és az azt csúsztató szerény harapnivalót. Hagyományainknak megfelelően ez alkalommal is kisorsolunk három könyvet a jelenlévők között.

Szervező: Pilisszentiván Községi Könyvtár

Ízelítő a községi könyvtár új könyveiből

A könyvtár ajánlása 2021. november hó (András hava – Őszutó – Enyészet hava)

Bridget Collins: A könyvkötő

Emmett Farmer a földeken dolgozik, amikor levél érkezik, hogy álljon munkába inasként. Egy könyvkötőnek fog dolgozni, ami félelmetes, babonákkal övezett hivatás...



James M. Barrie: Peter Pan és Wendy

Mindenki tudja, hogy a gyerekeknek egyszer fel kell nőni. Réges-régen tudta ezt Wendy is. De nem sokat foglalkozott vele, amíg nem találkozott Peter Pannal...



Sidney Sheldon: Ashley három élete

Ashley Patterson egyike a Szilícium-völgy átlagos emberi ésszel felfoghatatlan csodákat alkotó számítógépes varázslóinak. Élete azonban kezd egyre inkább rémálommá válni.



Peter Wohlleben: Érted a fák beszédét? – Kalandozások az erdőben

Mit gondolsz, vajon a fák is alszanak éjszaka? Hallottál már az erdő internetéről? Ha kíváncsi vagy milderre, tarts velünk ezen a felfedezőúton!



Mitch Albom: Keddi beszélgetések életről és halálról

Újjászülethetünk-e egy másik ember halálával? A szerző szerint igen. Ő így érzett, amikor újra megtalálta régi kedves tanárát, akinek útmutatása húsz évvel korábban a világot jelentette neki.

IMPRESSZUM

Munkatársak: Komáromi-Bauknecht Hajnalka újságíró
Lichtneckert Eszter olvasószerkesztő, korrektor
Mester-Kovács Erzsébet szerkesztő-újságíró
Palkovics Mária szerkesztő-újságíró
Sólyom Ágnes főszerkesztő
Szima Roland tördelő, fotós

Felelős kiadó: Pilisszentiván Község Önkormányzata
Nyomdai munkák: Virtuóz Kiadó és Nyomdaipari Kft.
Felelős vezető: Tolonics Gergely
Megjelenik havonta 1500 példányban.

SZERKESZTŐSÉG ÉS HIRDETÉSFELVÉTEL

06 30 971 3161, szentivaniujsg@buzamezo.hu

2021/NOVEMBER

A lapszámot november 12-én zártuk.

A címlapon: A kitüntetettek, fotó: Palkovics Mária

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA

2022. január 17.

A januári szám február 2-án jelenik meg.

TERJESZTÉS

Az újság kéthavonta jelenik meg és minden pilisszentiváni háztartásba eljut. Terjesztéssel kapcsolatos ügyintézés:
Balasi Anikó kulturális referens
balasianiko@pilisszentivan.hu, 06 30 126 1442

ADVENTI VÁSÁR

Szeretettel várunk
Adventi vásárunkba december 5-én
14:00-18:00 óráig a pilisszentiváni
Főtérrre.

16:00-17:00 között ellátogat a
Mikulás is a vásárba.

17:20-tól Tűzszonglőr bemutató lesz.
Kézműves árusokkal várunk
Mindenkit!



Szervezők:  Támogatóink: 

PILISSZENTIVÁN 2021

VONATOZZ A MIKULÁSSAL,

december 5-én
vasárnap 9-12 óra között!

Mikulásvonat érkezik Pilisszentivánra.
A menetjegy csupán egy mosoly vagy egy gyermekrajz.

A gyermek-utasok apró ajándékot kapnak!
Délután adventi vásárt szerveznek a nagycsaládok.
Szeretettel várunk!



Indulás 9 órakor a Fő térről.
Az útvonalat és a pontos menetrendet, megállóhelyeket
keresd a Facebook hirdetményen és a honlapon:
<https://www.facebook.com/pilisszentivan.hu>,
www.pilisszentivan.hu
Támogató a Gentherm Hungary Pilisszentiván

Gymstick Muscle

A Gymstick Muscle egy nagyszerű, preventív, ízületi-melő funkcionális edzés koncepció, amely egy eszköz, a Gymstick Original segítségével teszi rendkívül hatékonyá az edzéseket.

JELENTKEZZ, HA:

- feszes izomzatot
- tökéletes testtartást
- jobb állóképességet
- egészséges, stabil gerincoszlopot
- fejlettebb egyensúlyérzékelt szeretnél.

Hétfő: 10:00-11:00, Péntek: 16:30-17:30

Niki (Logosán Péterné) +36 20 364 7331
Testkovács Fitness - 2084 Pilisszentiván, Borbála u. 6.

SENIOR TORNA

50 év felettieknek szóló átmozgató torna, mely segít a fittség és mozgékonyág megőrzésében!

Senior tornával elérhetjük:

- a helyes testtartást
- az ízületi fájdalmak csökkenését
- a nyak, a váll, a gerinc izmainak és
- a hasi, a derék és ágyéki izmok erősödését
- térdfájdalom csökkenését
- jobb egyensúlyérzékelt
- jótékony hatást a csontritkulásra
- cukorbetegségre, szédülésre.

Hétfő - Csütörtök: 9:00-10:00

PILISSZENTIVÁN 2021

ADVENTI KOSZORÚKÉSZÍTÉS



November 27-én
9-13 óra között a
GENERÁCIÓK HÁZÁBAN

A koszorúk egy részét munkatársaink a hagyományainknak megfelelően idős lakosok és rászoruló házaikhoz viszik.
Köszönjük az egyház támogatását!
Legyen mindenkinek áldott karácsonya!

PILISSZENTIVÁN 2021

ADVENTI GYERTYAGYÚJTÁS PILISSZENTIVÁN FŐTÉRRÉN

A gyertyagyújtások időpontjai és a műsor szervezői:

2021. november 27. 16.30
Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat
17 óra: Szentmise

2021. december 04. 16.30
944. számú Szent Borbála cserkészcsapat
17 óra: Szentmise

2021. december 11. 16.30
Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Önkormányzat
17 óra: Szentmise
18 óra: közös karácsonyfa-díszítés
Pilisszentiván Község Önkormányzatának szervezésében.

2021. december 18. 16.30
Pilisszentiván Község Önkormányzata
17 óra: Szentmise



Hirdetési lehetőség a Szentiváni Újságban

Hirdetésmegrendelés: 06 30 971 3161, szentivaniujsg@buzamezo.hu

Hirdetési méretek és árak:		
Hirdetési méret	Szélesség x magasság	Ár
1/1 (-A4 teljes oldal)	182 x 233 mm	40.000 Ft
1/2 (-A5 fekvő)	182 x 114 mm	20.000 Ft
1/4 (-A6 álló)	88,5 x 114 mm	10.000 Ft
1/8	88,5 x 54,5 mm	5.000 Ft
1/16	42 x 54,5 mm	2.500 Ft

Góliát Gumiklinika

ÚJ ÉS HASZNÁLT, 80-90%-OS ABRONCSOK
EXTREM MÉRETEKBE IS!

Nyitva:
H-P: 8⁰⁰-17⁰⁰
Szo: 8⁰⁰-12³⁰
V: zárva

2085 Pilisvörösvár, Budai út 18/A
(Toyota kereskedés mellett)
Tél.: (+36) 30/606-5921
(06) 26/331-897

Szervizünkben a raktárról vásárolt új abroncsok szerelése díjmentes.

www.goliatgumi.hu

BREIER

FOGÁSZAT ÉS EGÉSZSÉGGKÖZPONT

RECEPCIÓS

munkatársat keresünk

Évtizedek óta stabilan működő, dinamikusan fejlődő fogászatunkba keresünk recepciós munkakörbe kollégát, heti 40 órás munkavégzésre.

Amit kérünk:

- jó kommunikációs és kapcsolatteremtő készség
- szolgáltatóközpontú szakmai szemlélet
- precizitás, pontosság, csapatszellem
- angol, német nyelvtudás

Előnyt jelent:

- hasonló munkakörben eltöltött előélet
- idegen nyelv középfokú ismerete

Fényképes önéletrajzokat fizetési igény megjelölésével az allas@breierdental.hu e-mail-címre várjuk.

PILISSZENTIVÁN 2021

SZENTIVÁNLIAK KARÁCSONYFÁJA

közös
KARÁCSONYFA-
DÍSZÍTÉS

DECEMBER 11.
SZOMBAT 18 ÓRA, FŐ tér

Saját készítésű díszért
egyedi
mézeskalácsot
adunk ajándékba.

Az Ágról-ágra
Családi Zenekar
csengettyűszóval
köszönti az
ünnepvárókat.

